

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingförstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Suojelusihteeri Aili Jukarainen
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Vastaanottaja:

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 valtioneuvosto
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Asia: Kommentti tuulivoimarakentamista koskevan ohjeistuksen luonnokseen (kommenttipyyntö [www-sivulla www.ymparisto.fi/tuulivoima](http://www.ymparisto.fi/tuulivoima))

Kommenttija: Ohjeistusluonnosta kommentoi Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingförstraktens Ornitologiska Förening Tringa r.y. (rek.nro 116.353, 2104 jäsentä vuoden 2011 alussa). Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla).

Tringa r.y. on osallistunut toimialueellaan käytännön tasolla tuulivoimasuunnitteluun mm. voimaloita suunnittelevan yhtiön konsulttina sekä antamalla lausuntoja konkreettisista hankkeista. Pidämme tärkeänä, että suunnittelukäytännön parantamiseksi laaditaan hyvät ohjeet.

Tringa r.y. kiittää mahdollisuudesta kommentoida tuulivoimarakentamista koskevan ohjeistuksen luonnosta. Tringa r.y. on tutustunut ohjeistuksen luonnokseen ja lausuu mielipiteenään seuraavaa.

Yleistä

Ohjeistusluonnos vaatii vielä työstämistä, jotta tuulivoimarakentamisen linnuille aiheuttamat riskit voitaisiin minimoida. Ohjeistuksen luonnoksen lintuja koskevat osiot ovat puutteellisia, osittain jopa virheellisiä ja osin täysin asiantuntemattomia.

Ohjeistuksen luonnos esittää, ettei uusia linnustoselvityksiä esitettyssä voimaloiden sijaintia ohjaavassa yleispiirteisessä kaavoituksessa tarvittaisi. Kokemuksemme mukaan olemassa olevat selvitykset linnustosta ovat järjestään riittämättömiä voimaloiden linnuille aiheuttamien riskien arviointiin. Tuulivoimayhtiöt ovat olleet valmiita tekemään selvityksiä, mutta ministeriön konkreettisten ohjeiden puute on vaikeuttanut selvitysten laatimista. Yhtiöt ja niiden suunnittelukonsultit ovatkin kääntyneet harrastajajärjestöjen puoleen asiantuntijoiden löytämiseksi tuulivoimalahankkeiden linnustovaikutusten arviointiin.

Yksityiskohtaisia kommentteja:

Osio 2. Tuulivoimarakentamiseen sovellettava lainsäädäntö

Tringa on jo pitkään osallistunut aktiivisesti toimialueensa tuulivoimaloiden suunnitteluprosesseihin. Toivomme, että tuulivoimarakentamista koskevassa ohjeistuksessa muistetaan alueellisten linnuston- ja luonnonsuojelujärjestöjen rooli tärkeinä osallisina tuulivoimarakentamisessa ja järjestöjen mahdollisuuksista lausua etenkin suunnittelutarveratkaisusta, kaavoista ja ympäristöluvista huolehditaan. Nyt järjestöjä ei mainita ohjeistusluonnoksessa lainkaan.

kohta 3.4 Vaikutukset linnustoon ja kohta 4.6 Linnustaselvitykset ja vaikutusten arviointi

Mainitut osiot vähättelevät tuulivoimaloiden linnustovaikutuksia.

Ympäristöministeriön julkaisujen odotetaan olevan asiantuntevia ja objektiivisia. Katsomme, että osiot tulee kirjoittaa kokonaan uudelleen vastaamaan nykytutkimusten mukaisia linnustovaikutuksia ja -suosituksia. Tekstin julkaiseminen nyky muodossaan olisi haitallista ministeriön asiantuntijaroolille.

Luonnoksessa oleva teksti ”*Tuulivoimarakentamisessa erityisesti huomioitavia lintulajeja ovat suuret petolinnut merikotka ja maakotka, äärimmäisen uhanalainen kiljuhanhi sekä luodoilla pesivä räyskä.*” on pahasti epälooginen. Meri- ja maakotka sekä kiljuhanhi ovat toki erityisesti huomioitavia lintulajeja, mutta miksi ei tule huomioida esimerkiksi kaikkia uhanalaisia lajeja taikka kaikkia petolintuja, jotka muuttavat omia johtolinjojaan pitkin? Miksi ohjelunnon mainitsee juuri räyskän (joka ei ole uhanalainen, vaan silmälläpidettävä), mutta ei esimerkiksi vaarantunutta selkälokkia?

Miten pitkin Suomenlahtea Suomen rannikkoa seuraileva miljoonien arkisten vesilintujen, hanhien, kukkalintujen ja kahlaajien muuttoreitti huomioidaan tuulivoimaloiden suunnittelussa. Arktinen muutto toukokuun loppupuolella ja kesäkuun alussa on linnuston suur tapahtuma, jota luonnonystavat kerääntyvät seuraamaan kaikkialta Suomesta ja myös ulkomailta. Ympäristöministeriön on tarpeen ottaa kantaa ohjeessaan tähän ilmiöön.

Osio 4 Tuulivoimarakentamisen vaikutusten arviointi

Ohjeistuksen yleinen linja ei noudata maankäyttö- ja rakennuslakia. Maankäyttö- ja rakennuslaissa todetaan, että ”*Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.*” Se, ettei alueelta ole tietoa tärkeistä luonnonarvoista, ei riitä perusteeksi ohjata alueelle tuulivoimarakentamista ilman tarkempia selvityksiä linnustosta ja vaikutusarvioita. Yleispiirteisessä kaavoituksessa tulee selvittää onko alueilla, jonne tuulivoiman tuotantoa on tarkoitus osoittaa, näitä arvoja. Tätä kokemuksemme mukaan tuulivoimayhtiötkin ovat pitäneet tarpeellisena. Pidämme tärkeänä, että ohjeistusta kehitetään tältä osin.

Osion kohdassa yksityiskohtaisessa suunnittelussa ehdotetaan kuitenkin nykyistä linnustonselvityskäytäntöä kevennettäväksi, vaikka tarvetta olisi nykyistä kattavimmille selvityksille. Kohdassa mm. mainitaan, että niissä tapauksissa, joissa tietoa ei ole, pitää tarkemmassa suunnittelussa YVAa varten tehdä maastoinventointeja. Katsomme, että maastonselvitykset ovat aina välttämättöminä. Osion puuttuu kokonaan maininnat tuulivoimaloiden häirintävaikutuksista linnustolle, vaikka asiasta on olemassa runsaasti tutkimustietoa.

Pyydämme ministeriötä huomioimaan tässä esiin tuomamme lopullisen ohjeen laadinnassa.

Helsingissä 20. päivänä kesäkuuta 2011
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa r.y.

Seppo Vuolanto
puheenjohtaja